

**Suunised finantsseisundi taastamise
perioodi pikendamiseks erakordselt
ebasoodsates olukordades**

1. Sissejuhatus

- 1.1. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ (edaspidi „Solventsus II direktiiv“)¹ artikli 138 lõikega 4 võivad järelevalveasutused teatud tingimustel pikendada finantsseisundi taastamise perioodi solventsuskapitalinõude täitmise tagamiseks Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 3 ja artikli 218 lõike 4 alusel maksimaalselt 7 aastat. Seda võimalust kasutatakse erakordselt ebasoodsates olukordades, mis mõjutavad kindlustus- ja edasikindlustusandjaid, kellel on oluline osa turul või tegevusvaldkondades, kus kindlustusandjad ei suuda solventsuskapitalinõuet täita. Järelevalveasutustel on lubatud aidata neil leevendada võimalikku ebakohast protsüklist mõju finantssüsteemile või negatiivset mõju finantsturgudele, eriti kindlustusturule, mis lõppkokkuvõttes kahjustaks kindlustusvõtjate ja hüvitiesaajate huve.
- 1.2. Ausate konkurentsitingimuste tagamiseks olukordades, kus finantsseisundi taastamise perioodi pikendamine on võimalik, on äärmiselt oluline, et järelevalveasutused rakendaksid pikenduse saaja ja kestuse üle otsustamisel ühtseid tavasid. Seetõttu annab EIOPA need suunised kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010 (edaspidi „EIOPA määrus“)² artikliga 16.
- 1.3. Suunised antakse järelevalveasutustele tagamaks, et nad kasutaksid finantsseisundi taastamise perioodi pikendamisel erakordselt ebasoodsates olukordades järjekindlat lähenemisviisi. Suunised käsitlevad ka sellega seotud küsimusi, mis nõuavad ühtseid järelevalvetavasid või suuremat ühtlustamist. Nende hulka kuuluvad pikenduse tühistamine / kehtetuks tunnistamine, juba antud pikenduse edasine pikendamine ja pikenduse tühistamise avalikustamine.
- 1.4. Kui EIOPA kuulutab Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 4 kohaselt välja erakordselt ebasoodsa olukorra, ei tähenda see automaatselt seda, et sellises olukorras oleva liikmesriigi iga kindlustus- või edasikindlustusandja (edaspidi „kindlustusandjad“) on taastamisperioodi pikenduse saamiseks potentsiaalselt kõlblik.
- 1.5. Kolmest erakordselt ebasoodsast olukorrast, millele viidatakse Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 4 teises lõigus, avaldab vaid finantsturgude ennenägematu, järsk ja kiire langus enamikule kindlustusandjatele eelduslikult suurt negatiivset mõju, sest loob ebasoodsa ärikeskkonna. Püsivalt madala intressimäära keskkond võib mõjutada peamiselt elukindlustusandjaid, kindlustusandjate elukindlustustegevust ja mõningaid kahjukindlustusandjate tegevusvaldkondi. Mingi suurt mõju omav katastroofiline sündmus võib olulisel määral mõjutada ainult teatud kindlustusandjaid, sest see mõjutab enamasti vaid teatud tegevusvaldkondi.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1)

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48)

- 1.6. Ülalnimetatud kolme erakordselt ebasoodsa olukorra vahel on olulised erinevused, kui vaadata kindlustusandjate suutlikkust end selliste olukordade vastu kaitsta, kas siis vältides solventsuskapitalinõude rikkumist või heastades sellise rikkumise nõutud aja jooksul. Nende erinevustega peab järelevalveasutus arvestama, kui otsustab pikenduse saaja ja kestuse üle.
- 1.7. Võimalus finantsseisundi taastamise perioodi pikendada antakse üksnes selleks, et muuta järelevalvemeetmed paindlikumaks olukorras, kus märkimisväärne osa kindlustusturust seisab silmitsi suurte probleemidega, mis võivad turule kui tervikule kaasa tuua tõsiseid tagajärgi. Need võivad tekkida juhul, kui kõik asjaosalised on sunnitud võtma ühesuguseid meetmeid ühes ja samas piiratud ajaraamis, luues niiviisi protsüklilise mõju finantssüsteemile, või kui olulised kindlustusturu elemendid on rahalistes raskustes, mis avaldab turule kahjulikku mõju.
- 1.8. Finantsseisundi taastamise perioodi pikenduse kestuse üle otsustades peavad järelevalveasutused arvestama taastamisperioodi pikenduse erakorralist iseloomu ja Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 3 üldreeglit, mille kohaselt peavad kindlustusandjad kehtestama vajalikud meetmed kapitalinõuete täitmiseks 6- kuni 9-kuulises piiratud ajaraamis.
- 1.9. Kui erakordselt ebasoodne olukord on finantsturgude ennenägematu, järsk ja kiire langus või püsivalt madala intressimäära keskkond, peavad järelevalveasutused taastamisperioodi pikenduse kestuse üle otsustamisel tegema oletusi finantsturgude arengu kohta. Kui need oletused osutuvad aja jooksul ülemäära optimistlikuks või pessimistlikuks, peavad järelevalveasutused suutma oma otsuseid korrigeerida, kas pikendades antud pikendust veelgi, kui erakordselt ebasoodne olukord pole ootuspäraselt paranenud, või tühistades pikenduse, kui kiiremat taastumist miski enam ei takista.
- 1.10. Suunised 1–11 kohalduvad individuaalsetele kindlustusandjatele ja *mutatis mutandis* konsolideerimisgruppidele, st suuniste kohaldamisel konsolideerimisgruppidele tuleb mõiste „kindlustusandja” asemel lugeda „konsolideerimisgrupp” ja mõiste „järelevalveasutus” asemel „konsolideerimisgrupi järelevalvaja”.
- 1.11. Suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „finantsseisundi taastamise perioodi pikendus” tähendab solventsuskapitalinõude rikkumise heastamiseks antavat pikendatud perioodi, mis ületab Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 3 järgi antava esialgse perioodi;
  - b) „pikenduse kehtetuks tunnistamine” tähendab taastamisperioodi pikenduse tagasivõtmist järelevalveasutuse poolt, kui asjaomane kindlustusandja pole suutnud näidata olulisi edusamme solventsuskapitalinõude rikkumise heastamises kooskõlas Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 4 lõiguga 5;
  - c) „pikenduse tühistamine” tähendab taastamisperioodi pikenduse tagasivõtmist järelevalveasutuse poolt, kui pikenduse aluseks olnud asjaoludes on toimunud oluline muutus.

1.12. Suunistes määratlemata terminitel on sissejuhatuses osutatud õigusaktides määratletud tähendused.

1.13. Suuniseid kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016.

Suunis 1 – Üldised kaalutlused seoses finantsseisundi taastamise perioodi pikenduse andmisega

1.14. Järelevalveasutus peaks finantsseisundi taastamise perioodi pikendust andes ja pikenduse kestuse üle otsustades püüdma vältida ebaproportsionaalset negatiivset mõju finantsturule üldiselt või kindlustusturule eriti. Ta peaks tagama, et makrotasandi kaalutlused oleks piisavalt tasakaalus vajadusega vältida asjaomase kindlustusandja kindlustusvõtjate ja hüvitisesaajate kaitse ülemäärast ohustamist.

Suunis 2 – Finantsseisundi taastamise perioodi ei pikendata ilma sätteta, et pikendust võidakse vähendada või see võidakse tühistada

1.15. Järelevalveasutus peaks lisama kõigile taastamisperioodi pikendamise otsustele sätte, et järelevalveasutus võib pikendatud taastamisperioodi vajaduse korral tühistada või vähendada, kui pikenduse aluseks olnud asjaolud on muutunud nii, et uute asjaolude korral poleks järelevalveasutus pikendust andnud või oleks andnud väiksema pikenduse.

1.16. Kui EIOPA on kuulutanud erakordselt ebasoodsa olukorra lõppenuks, peaks järelevalveasutus kõik antud pikendused võimalikult kiiresti läbi vaatama.

Suunis 3 - Otsustamine finantsseisundi taastamise perioodi pikenduse kestuse üle

1.17. Järelevalveasutus peab pikendama taastamisperioodi pikendust vajaduse järgi, hoidudes andmast kohe alguses väga suurt taastamisperioodi pikendust.

Suunis 4 – Teabe ja taastamiskava nõudmine

1.18. Järelevalveasutus peaks nõudma kindlustusandjalt kogu asjakohast teavet, mis aitab järelevalveasutusel hinnata komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/35³ artikli 288 punktides c kuni h ja artiklis 289 määratletud tegureid ja kriteeriume.

1.19. Seoses finantsseisundi taastamise perioodi pikendamisega peaks taastamiskavas Solventsus II direktiivi artikli 142 lõike 1 kohaselt olema lisaks märgitud:

- a) pikenduse põhjendus ja pakutud taastamisperioodi pikenduse kestus, mida on vaja tegutsemiseks erakordselt ebasoodsas olukorras;

---

³ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 2015/35, 10. oktoobri 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1)

- b) edusammud, mis tuleb iga kolme kuu järel saavutada kavandatud meetmete tulemusena, ja nende ootuspärane mõju maksevõimele.

Suunis 5 - Finantsseisundi taastamise perioodi pikendamine finantsturgude ettenägematu, järsu ja kiire languse tõttu

- 1.20. Kui EIOPA on kuulutanud välja finantsturgude ettenägematu, järsu ja kiire languse, peaks järelevalveasutus taastamisperioodi pikenduse ja selle kestuse üle otsustamisel võtma otsustava tegurina arvesse potentsiaalset protsüklilist mõju.

Suunis 6 – Finantsseisundi taastamise perioodi pikendamine püsivalt madala intressimäära keskkonna tõttu

- 1.21. Kui EIOPA on kuulutanud välja püsivalt madala intressimäära keskkonna, peaks järelevalveasutus taastamisperioodi pikenduse ja selle kestuse üle otsustamisel võtma otsustava tegurina arvesse kindlustusandja võetud meetmeid oma maksevõime halvenemise piiramiseks.

Suunis 7 – Finantsseisundi taastamise perioodi pikendamine suurt mõju omava katastroofilise sündmuse tõttu

- 1.22. Kui EIOPA on kuulutanud suurt mõju omava katastroofilise sündmuse toimunuks, peaks järelevalveasutus otsustava tegurina arvesse võtma ulatust, mil määral kindlustusandjale esitatavad nõuded on oluliselt suuremad, kui need oleksid olnud tavatingimustes.

Suunis 8 – Finantsseisundi taastamise perioodi edasine pikendamine, kui esialgsed oletused on oluliselt muutunud

- 1.23. Järelevalveasutus võib edasise pikenduse taotlust arvesse võtta vaid siis, kui esialgse pikenduse aluseks olnud asjaolud on muutunud nii, et uute asjaolude korral oleks järelevalveasutus andnud finantsseisundi taastamiseks rohkem aega, ja taotlust toetab kohandatud realistlik taastamiskava.
- 1.24. Järelevalveasutus peaks lubama kindlustusandjal taotleda taastamisperioodi edasist pikendamist, kui kogu pikendatud taastamisperiood ei ületa Solventsus II direktiivi artiklis 138 lõikes 4 määratletud maksimumperioodi.

Suunis 9 – Oluliste edusammude hindamine

- 1.25. Selleks et hinnata, kas kindlustusandja on teinud oma solventsuskapitalinõude täitmisel olulisi edusamme, nagu on märgitud Solventsus II direktiivi artikli 138 lõike 4 lõigus 5, peaks järelevalveasutus kindlaks tegema, kas on tõenäoline, et kindlustusandja järgib oma taastamiskava. Järelevalveasutus peaks arvesse võtma vähemalt seda, kas kindlustusandja
- a) on ilma piisava põhjendusega jätnud rakendamata meetmeid, mida ta on plaaninud võtta; või

- b) pole teinud mingi eesmärgi saavutamises iga kolme kuu järel olulisi edusamme taastamiskavas väljapakutud meetmete tulemusena.

Suunis 10 - Pikenduse kehtetuks tunnistamine või tühistamine

- 1.26. Kui järelevalveasutus leiab, et taastamisperioodi pikendus tuleb kehtetuks tunnistada või tühistada, peaks ta andma kindlustusandjale võimaluse avaldada asjakohase ajavahemiku jooksul arvamust kavandatava kehtetuks tunnistamise või tühistamise kohta.

Suunis 11 - Pikenduse kehtetuks tunnistamise või tühistamise avalikustamine

- 1.27. Kui järelevalveasutus tunnistab taastamisperioodi pikenduse kehtetuks või tühistab selle, peaks ta tagama, et kindlustusandja avaldab mingi viivitusega Solventsus II direktiivi artikli 54 lõike 1 nõude kohaselt sellise teabe ning kehtetuks tunnistamise või tühistamise põhjused oma maksevõime ja finantsseisundi aruandes.

Järgimis- ja aruandluseeskirjad

- 1.28. Käesolev dokument sisaldab EIOPA määruse artikli 16 kohaseid suuniseid. Kooskõlas EIOPA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et neid suuniseid ja soovitusi järgida.
- 1.29. Pädevad asutused, kes järgivad või kavatsesid hakata järgima käesolevaid suuniseid, peaksid lisama need asjakohasel viisil oma reguleerimis- või järelevalveraamistikku.
- 1.30. Pädevad asutused kinnitavad EIOPA-le, kas nad järgivad või kavatsesid hakata järgima käesolevaid suuniseid koos mittejärgimise põhjustega kahe kuu jooksul pärast tõlgete avaldamist.
- 1.31. Kui osutatud tähtajaks ei vastata, peetakse pädevaid asutusi aruandlusnõuetele mittevastavateks ja nendest teatatakse.

Läbivaatamise lõppsäte

- 1.32. Käesolevad suunised vaatab läbi EIOPA.